

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3197

av Birgitta Ohlsson m.fl. (FP)

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Under utgiftsområdet Internationellt bistånd finns sex anslag: biståndsverksamhet, förvaltningsanslagen för Sida, Nordiska Afrikainstitutet, Folke Bernadotteakademin, Riksrevisionens anslag för internationellt utvecklingssamarbete och anslaget för utvärdering av internationellt bistånd.

Liksom för liberaler i alla tider är internationalismen en central värdering för Folkpartiet liberalerna i dag. Ett generöst bistånd är ett uttryck för denna värdering och en konkret form av solidaritet med människor i andra länder och ansvarstagande för vår omvärld.

Vi noterar med oro att regeringen för andra året i rad, utifrån den nya beräkningsmodellen, inte uppfyller det så kallade enprocentsmålet, det vill säga att 1 procent av bruttonationalinkomsten ska gå till internationellt bistånd. Folkpartiet Liberalerna har därför ett högre sammanlagt resurstillskott till det internationella biståndet än regeringen.

Folkpartiet liberalernas utvecklingspolitik tar sin utgångspunkt i varje människas egen inneboende förmåga och tanken att vi har ett ansvar för vår omvärld, i synnerhet för människor som lever i länder där det råder fattigdom och förtryck.

Demokrati och frihet är det viktigaste verktyget för att bekämpa fattigdom och skapa en hållbar utveckling. De fattigaste länderna i världen tillhör samtidigt de ofriaste. I länder där man inte får rösta eller uttrycka sig fritt är människor ofta även förhindrade

att äga, handla, arva, belåna eller fritt teckna kontrakt. Dessa civilrättsliga restriktioner kväver individers inneboende kraft och förhindrar ekonomisk utveckling. Det gäller i synnerhet för kvinnor. Om kvinnor i u-länder dessutom inte kan välja sina lagstiftare blir det inga satsningar på mödravård. Om flickor förvägras tillgång till utbildning är möjligheten liten att kräva samma rättigheter som män. Om medborgarna inte kan välja sin företrädare, kan de inte heller rösta fram beslutsfattare som prioriterar insatser för en bättre miljö.

Det är därtill en empiriskt belagd erfarenhet att det i demokratier inte uppstår akut hungersnöd. Därför är demokrati och mänskliga rättigheter centrala mål inom biståndet.

Folkpartiet liberalerna har under lång tid kämpat för att demokrati, yttrandefrihet, jämställdhet och biståndseffektivitet ska få en framträdande roll i biståndspolitiken. Den synen fick stort genomslag i den omläggning av svenskt utvecklingssamarbete som alliansregeringen genomförde. Antalet samarbetsländer minskade från 70 till drygt 30 länder. En särskild kategori för bistånd till demokratikämpar i diktaturer som Kuba, Zimbabwe och Vitryssland skapades, och för första gången blev demokrati en av huvudprioriteringarna i biståndet.

Folkpartiet liberalerna arbetar för att denna inriktning även framöver ska präglade svenskt utvecklingssamarbete. Demokrati kan inte byggas utan demokrater, och demokrati kan inte byggas utan ett engagemang underifrån. Lika sant är att demokrati aldrig uppstår i ett vakuum. Därför är det centralt att Sverige genom sin utrikes- och biståndspolitik i än högre grad än i dag stöttar demokratiseringsprocesser och enskilda demokratiaktivister.

Den demokratiska utvecklingen är sedan flera år på tillbakagång världen över. Här kan biståndet göra verklig skillnad. Folkpartiet Liberalerna föreslår ett demokratilyft i svenskt bistånd. Inom ramen för demokratilyftet ska Sverige stödja enskilda demokratiaktivister genom att öronmärka biståndspengar till demokratistipendier för aktivister som vill studera i Sverige. Det ska också inrättas ett program för privatpersoner i mottagarländer inom ramen för bistandsverksamheten. Detta för att stödja individer som är centrala för övergången till demokrati. Med start 2016 anslår Folkpartiet liberalerna ytterligare 180 miljoner kronor på anslag 1:1 till insatser för främjandet av demokrati och mänskliga rättigheter.

Folkpartiet liberalerna är kritiskt till att regeringen skär ner på den särskilda satsningen för mänskliga rättigheter och demokratisering. Satsningen syftar till att stärka förändringsaktörer, huvudsakligen individer och aktörer i civila samhället, som verkar för demokratisering och yttrandefrihet. Mot bakgrund av det allvarliga läget för den demokratiska utvecklingen i många delar av världen, ser vi det som nödvändigt att återställa anslagsposten till 2015 års nivå. Vi ser också att det finns stora utmaningar

inom det humanitära biståndet. UNHCR står inför en massiv uppgift och stöd till detta FN-organ behöver prioriteras. Samtidigt menar Folkpartiet liberalerna att det är möjligt att genomföra en långsammare uppräknings av medel till FN:s klimatfond, Gröna fonden, då Sverige tidigare år redan gjort stora påfyllningar i fonden. Den långsammare uppräknings av anslag till Gröna fonden omfattar 557 miljoner 2016. Därmed frigör vi 500 miljoner kronor till prioriterade insatser för att stärka UNHCR:s arbete med flyktingar i Syrien och Irak samt 57 miljoner till särskilda insatser för mänskliga rättigheter och demokrati. Samtliga dessa förändringar påverkar anslag 1:1.

De förändringar kring stödboenden som redovisas på utgiftsområde 13 medför lägre avräkningar från biståndet än de regeringen föreslår. Sammantaget är effekten på anslag 1:1 80 miljoner 2016.

Folkpartiet liberalerna föreslår att PLO-uppräknings för åren 2016–2018 justeras på samma sätt som för innevarande budgetår. På detta utgiftsområde påverkas anslag 1:2.

Sverige måste fortsätta driva på i frågor som hos många biståndsgivarländer betraktas som politiskt känsliga, framför allt kvinnors rätt till sin kropp, sin sexualitet och rätten till fri abort – det som brukar beskrivas som sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter – samt hbt-personers rättigheter.

Vår vision på lång sikt är att utvecklingen i världen blir så positiv att bistånd inte längre behövs och därmed kan avvecklas. Men dit är det långt.

Förtryck och ofrihet, svält och undernäring, mödradödlighet, brist på skolgång och sjukvård är utmaningar som måste mötas. Folkpartiet liberalerna är en garant för ett värderingsstyrt, solidariskt och effektivt bistånd.

Tabell 1. Anslagsförslag 2016 för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

<i>Tusental kronor</i>			
Ramanslag		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (FP)
1:1	Bistandsverksamhet	31 120 825	+100 000
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)	1 050 445	–3 000
1:3	Nordiska Afrikainstitutet	14 464	
1:4	Folke Bernadotteakademien	105 475	
1:5	Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	50 000	
1:6	Utvärdering av internationellt bistånd	16 265	
	Summa	32 357 474	+97 000
<i>Specifisering av anslagsförändringar</i>			
1:1	Bistandsverksamhet		+180 000
1:1	Bistandsverksamhet		+500 000
1:1	Bistandsverksamhet		–557 000
1:1	Bistandsverksamhet		+57 000
1:1	Bistandsverksamhet		–80 000
1:2	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)		–3 000

Birgitta Ohlsson (FP)

Tina Acketoft (FP)

Emma Carlsson Löfdahl (FP)

Erik Ullenhag (FP)

Christer Nylander (FP)